

TEMERINI ÚJSÁG

XXV. évfolyam 32. (1271.) szám

Temerin, 2019. augusztus 15.

Ára 50 dinár

Rendezvények Szent István napján

Augusztus 20-a az államalapító Szent István napja. Eből az alkalomból a Szirmai Károly MME és a TAKT közös népzenei-irodalmi műsort szervez a Tájházban augusztus 20-án 20 órától. Szeretettel várnak minden érdeklődőt.

A Vajdasági Magyar Szövetség augusztus 17-én 15 órától Palicson szervez művelődési és szórakoztató programot. Este fél 8-kor ökumenikus kenyérráldás, beszédet mond: Kocsis Máté, a Fidesz frakcióvezetője és Pásztor István, a VMSZ elnöke. Fél 9-kor a Budapesti Operettszínház művészeinek fellépése.

Budapesten kedden, 20-án este 9 órakor ünnepi fény- és tűzijáték, amit a televízió is közvetít.

Forgalomterelés

Az önkormányzat értesíti a polgárokat, hogy a körforgalmi csomópont építése miatt augusztus 12-étől, hétfőtől augusztus 26-áig, hétfőig forgalomterelésre kerül sor a 102-es számú regionális úton, Újvidék irányából, Járek bejáratánál. A forgalmat a regionális úttal párhuzamosan megépült szervizútra terelik.

Szigetelési munkálatok

Kétszáz nap áll a kivitelezők rendelkezésére, hogy elvégezzék a Kókai Imre Általános Iskola központi épületének renoválását. Az arra járók is láthatják, hogy pillanatnyilag a külső szigetelési munkálatokat végzik, táblás ásványgyapattal.

Majd kérni fogják...

Sok vitára adott okot eddig is a temerini szűkebb központ, különösen pedig a községháza előtti kis park rendezési terve. Bár ebben az évben az önkormányzat elállt a rendezéstől és átalakítástól, a város központjában járók figyelme továbbra is a kis park sorsára irányul. Valahogy a temerinek nagyon magukénak érzik a rossz emlékeket idéző községházaépület udvarában kialakított parkosított területet. Mintha így, ahogy most van, egyfajta higgadtságot, lelki megnyugvást sugározna a terület zöld füve a „felszabadulást” követően átél borzalmakért cserébe.

Hogy mégis beszédtema a park körüli teendők végzése, annak egyszerű a magyarázata. A községháza régi épületének lebontását

követően „egyszerű paraszti logikával” ültették el a mostanra már kiöregedett fákat, amelyek között, legtöbbször a fenyő. Ha alaposabban szemügyre vesszük, láthatjuk, hogy egy részük valóban kiszáradt vagy beteg.

Nos, akik ellenzik a park kilátásba helyezett nagyméretű átrendezését, valójában csak azt szeretnék, ha az öreg fák, a füves terület és a játszótér a helyén maradna, de újakra cserélnék a tönkrement padokat, és nem épülne meg a 320 négyzetméter alapterületű szökőkút.

Úgy látszik azonban, hogy ennek az elképzelésnek a végrehajtásához nincs meg az akarat. Helyette az önkormányzat hangadói csak elnapolták a nagyratörő és rendkívül költséges tervek valóra váltását. Valószínűleg arra számítanak, hogy a lakosság majd, látván a park pusztulását, maga fogja kérni a rendezést.

G. B.

Ahol a fű sem nő

A kommunális felügyelő kéri a polgárokat, hogy mellőzzék a totális gyomirtók használatát a közterületeken. Vegyszerezés helyett inkább rendszeresen kaszálják a fűvet a házuk előtt. A felügyelőség büntetőeljárás is kezdeményezhet mindazok ellen, akik a felhívás ellenére is e szereket használják.

Az utóbbi időben sokan totális gyomirtószerezettel igyekeznek „megtisztítani” környezetükben a közterületeket, így próbálva megakadályozni a gyomnövények elburjánzását. E szerek használata következtében azonban nemcsak a gyom, hanem a fű sem nő – hónapokon át.

G. B.

Csak tengődni lehet belőle

A hivatalos statisztikai adatok szerint az elöregedett mezőgazdasági termelők nyugdíja a legalacsonyabb az országban. Az öregségi földműves nyugdíjban részesülők tavaly átlagosan havi 11 611 dinárt kaptak. (A nyugdíjak ideiglenes csökkentéséről szóló törvény 2018 őszen történt hatályon kívül helyezésével az ellátmányuk 12 700 dinárra kerekedett.) A rokkantsági nyugdíjban részesülők 12 006 dinárt kaptak, míg a családi járadék mindössze 8 186 dinár volt. A 178 400 földműves nyugdíjas közül 2018-ban 13 557 kapott rokkantsági ellátást és 20 902 családi nyugdíjat. Írásunk a Vajdaság Kutatási és Elemzési Központ (VOICE) cikke nyomán készült.

Hogyan lehet egy hónapig nyolc- vagy tizenkétezer dinárból megélni, nehéz megmagyarázni. Ha csak élelemre kellene költeni, a családi nyugdíjban részesülőknek akkor is naponta csupán másfél liter tejre, egy kiló burgonyára és kenyérre futná. Ebből meg lehetne ugyan élni, de nem maradna áramra, fűtésre, a tisztálkodási szerekre, sem utazásra, gyógyszerekre és más, alapvető szükségletek kielégítésére sem. A napi 2,3 eurónak megfelelő dinárösszeg a megélhetés szempontjából rendkívül kevés. Az abszolút szegény-

A JEREVÁNI RÁDIÓ JELENTI. – A Temerini Újság múlt heti számában megjelent „Én vagyok a légykapó” című írásban olvasható ez: Gergely Pista zentai madarász-fotós barátom (...) nevetett.”

A hír igaz. Csak annyit helyesbítünk, hogy a zentai madarász-fotós az felsőhegyi származású, és nem Pista, hanem Jóska. A cikkben szereplő valódi Gergely Pista született temerini lakos, nyugalmazott buszsofőr és méhész, aki a büdös életben kezébe nem venne fényképezőgépet, sem messzelátót egy nyavalyás kismadár kedvéért.

ségi küszöb bizonyos megítélés szerint havi 12 045 dinár. Egyértelmű, hogy Szerbiában a mezőgazdasági nyugdíjasok az ország legszegényebb állampolgárai – fejtegeti a VOICE cikkírója.

Egyébként drasztikusan csökken a földműves biztosítottak száma – az 1990-es évek végén kétszer annyian voltak, mint most. Sokan abbahagyták a járulékfizetést, adósságuk pedig, ami nem évült el, növekedett. A Nyugdíjalap becslése szerint a tartozás mintegy 160 milliárd dinárt tesz ki. Ennek csaknem 95 százaléka megfizethetetlen.

A földművesek nyugdíjaztatásának rendszerét 1986-ban vezették be. Abban az időben, amikor a törvényt elfogadták, az állam a földművesek nyugdíjba vonulásának felgyorsítása érdekében tíz év úgynevezett szolidaritási szolgálati időt adományozott nekik. Nem sokkal később jelentkeztek a járulékfizetési gondok, amiből óriási adósság halmozódott fel.

A vajdasági földművesek nyugdíjazása külön történet. Amíg Vajdaságnak Jugoszlávia 1974. évi alkotmánya alapján törvényhozási jogköre volt, törvényt fogadott el a mezőgazdasági termelők és az idős háztartások nyugdíjazásáról, valamint a földművesek nyugdíj- és rokkantsági biztosításáról. Ennek alapján 1976-ban a 45. életévüket betöltött vagy ennél fiatalabb gazdáknak kötelezően be kellett lépniük a biztosítási rendszerbe és fizetni a járulékot.

A földműves biztosítottak pénze a Zombor Banknál, majd a Pannon Banknál volt letétbe helyezve, és az elsődleges mezőgazdasági termelés finanszírozására használták. Gyakorlatilag a földművesek pénzét az akkori szövetkezetek forgatták. Igen sokan voltak azok, akik életkoruk folytán nyugdíjjogosulttá váltak, de mivel volt földjük, hogy ellátmányt kaphassa-

A legtöbb földműves a törvény által megkövetelt legalacsonyabb járulékalap után – ami 23 053 dinár – fizeti a nyugdíj biztosítását. Mivel a választott járulékalap kicsi, kevés a mezőgazdasági nyugdíj is. A Köztársasági Statisztikai Hivatal részéről közzétett adatok szerint minden csoportban észrevehetően csökken a nyugdíjasok száma. A legnagyobb csökkenés a földműves-nyugdíjasoknál tapasztalható. Nevezetesen, az elmúlt öt évben számuk 29 383-mal csökkent. 2014-ben még 207 783, tavaly pedig 178 400 földműves-nyugdíjas volt az országban. A nyugdíjalapot azonban csak mintegy 144 000 gazdálkodó tölti, kevesebb, mint ahány a nyugdíjas.

nak, földjüket a nyugdíj fejében átengedték a szövetkezeteknek vagy a kombinátoknak. Tíz évvel később, az 1988. évi „joghurt-forradalom” után a Vajdasági Földműves Nyugdíjalapot beolvasztották a teljes Szerbiát felölő Földműves Nyugdíjalapba, beleértve Koszovót is.

Mindenki számára, aki belépett a nyugdíjalapba, a feltételek maradtak a régié – 45 betöltött életév, járulékfizetés nélküli tíz éves szolgálati idő. Beléphettek a 45 évesnél idősebbek is, ha volt valamilyen más alapon elismert szolgálati idejük. Öt év elteltével, miután nyugdíjjogosulttá váltak (harcos vagy más szolgálat alapján), megkezdődött a nyugdíjalap pénzének szipolyozása. 2000 körül az állam már több mint 20 nyugdíjjal tartozott a földműveseknek.

Ezzel a megoldással Közép-Szerbia és Koszovó földművesei kiegyenlítődték a vajdasági gazdálkodókkal. Ez a kiegyenlítődség azonban csak a jogok és nem a kötelezettségek szempontjából érvényesült. A vajdasági földművesekre nézve ez volt az ország központosításának egyik legrosszabb hozadéka. **G. B.**

A bódé Szőregre költözik

A gyógyszertár melletti fabódéból a művelődési központ mozi felőli bejárata mellé helyezte át ajándékboltját a Községi Idegenforgalmi Szervezet. A boltban továbbra is emléktárgyak, valamint tájékoztató és reklámanyag kapható a község idegenforgalmi kínálatából. A fabódét Szőregre viszik.

Kertek végén

A Bosnyák utca (Simondria) sarkán levő hídtól a kastélykert melletti bara partján gyalog át lehet jutni a „Kis-közig” (J. J. Zmaj utca). Kertek vége ez, még be nem épített táj.

Fő ok: ittasság

A legtöbb közlekedési baleset Szerbiában ittasság miatt történik – jelentette ki Vladimir Rebić, a szerb rendőrség igazgatója. Kiemelte, ebben az évben 300 ember vesztette életét a közutakon, nyár eleje óta 130-an és csupán júliusban 63-an. Mint mondta, a rendőrség megkezdte a fokozott sebességmérést az utakon, és a legtöbb esetben elvégzik az alkoholtesztet is. Így próbálják a vezetőket arra sarkallni, hogy ittas állapotban ne üljenek volán mögé, és tartsák be a sebességkorlátozást. Szavai szerint a nyári hónapokban sokkal jellemzőbbek a közlekedési balesetek. Eddig a 2012-es év nyara volt a legrosszabb, akkor 265 személy vesztette életét az utakon. A legkevesebben 2014 nyarán, akkor 140 ember halt meg.

Rebić elmondta még, bármi miatt is állítják meg a rendőrök a járművet, vezetőjét minden alkalommal szondáztatják.

MEGHÍVÓ TÁRSAS ESTRE

A Temerini Kertészkedők Egyesülete Szent István-nap jegyében augusztus 24-én, szombaton őseink szokásait felelevenítve társas estet rendez a Gulyáscsárdában.

Program:

18 h: tűzgyújtás, szalonna-nyársalás csutkaparázson

19 h: értékelés (első, második, harmadik helyezés)

19.30 h: rövid művelődési műsor

20 h: vacsora

A szervezők kínálata: nagybogrács gulyásleves főz a csárdagazda, 300 din/adag, rendelhető még tárcsás parasztpecsénye 500 din/adag, italfelszolgálat, zene.

Előjegyzést nyársalásra és az ételekre folyó hó 22-ig fogadunk el.

A Gulyáscsárda telefonszáma:

842-329. Érdeklődni lehet este 7 és 8 óra között.

Minden érdeklődőt szeretettel várnak a szervezők.

Névjegykártyák, meghívók, öntapadó feliratok, cégtáblák stb. a Temerini Újság nyomdájában. Tel.: 843-750

Női vadászbál

Augusztus 24-én az óbecsei Damski lovački klub a Don Quijote étteremben női vadászbált rendez.

Gazdag tombola! A talpalávalót Jasmina Silaški és a szenttamási Musical Band szolgáltatja. Belépőjegy 2000 din, ami magában foglalja a vacsorát és a korlátlan ital fogyasztást.

Helyfoglalás a 062/232-006-os telefonszámon.

Kevés a bérelhető állami föld

Mindössze két téma szerepelt a községi képviselő-testület pén-teti ülésének napirendjén. Pásztor Róbert, a testület elnöke a mezőgazdasági földek 2019. évi védelméről, rendezéséről és használatáról szóló programot, valamint az utcanevekről szóló korábbi határozat kibővítését és módosítását tűzte napirendre. Az összesen 33 képviselőből mindössze 18 volt jelen, a teljes ellenzék hiányzott. Ilyenformán a vitaindítók elhangzása után hozzászóló nem volt, a képviselők pedig egyhangúlag elfogadták a témával kapcsolatos határozatokat.

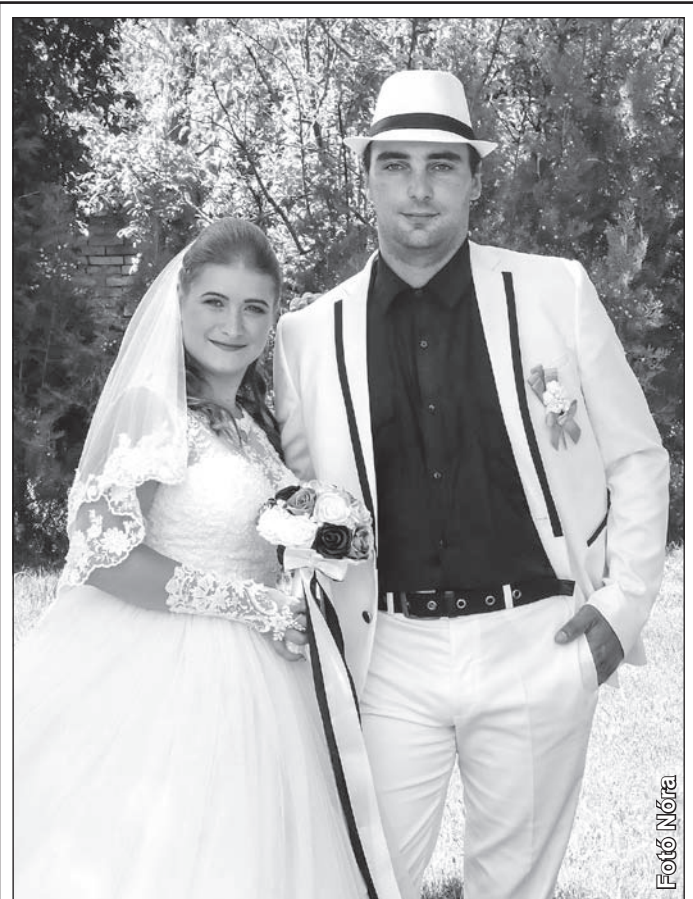
A mezőgazdasági földek 2019 évi védelméről, rendezéséről és használatáról szóló programot Sonja Todorović, a mezőgazdasági és beruházási osztály vezetője ismertette. Elmondta, hogy a program meghozatala az állami földek bérebe adása miatt szükséges. A programot már jóváhagyta a Mezőgazdasági minisztérium. Tavaly az öntözhető terület előbérleti lehetősége kapcsán a Petőfi birtok 315 hektárt bérelhetett, a szőregi Július 7. birtok pedig 71 hektárt. Állattenyésztési előbérleti jogalapon 16 állattenyésztő bérelhetett földet, 14 fizikai és 2 jogi személy. Ezek 30 százalékkal kevesebb földet bérelhettek a megengedettnél, mivel a községben elsősorban az elvett földek visszaadása miatt kevés a bérelhető állami föld. Az említettekén kívül az újvidéki Mezőgazdasági Kar, amelyhez még korábban hozzácsatolták az itteni Mesterséges Megtermékenyítő Intézetet, bérmentesen 51 hektár földet kapott, ahol öntözőrendszert fognak működtetni. Az állami földek bérbeadásából a község 9,5-10 millió dinár bevételre számít.

Az utcanevekről szóló korábbi határozat kibővítéséről és módosításáról a határozati javaslatot Petó Magdolna, a községi közigazgatás osztályvezető helyettese indokolta meg. Ennek lényege a telepí Una utca jegyzékbe vétele, mivel a korábbi határozatban a névsorból kimaradt.

G. B.

Hétfő reggel munkások a központi kis parkban megkezdték a régi, korhadt fák kivágását. Remélhetőleg újakat ültetnek a helyükre, és megőrzik kedvenc pihenőhelyünket. (M. S.)

Fotó Nóra

Ispánovics Daniella és Fiüstös Árpád

Szeretett szüleink

Gyuráki János és Ilona

50. házassági évfordulójukat ünneplik.

Ebből az alkalomból szívből gratulálunk és még hosszú boldog házasségeket kívánunk nekik.

Lányuk, Hajnalka, fiuk, János, vejük, Tibor, és unokáik: Csaba és Gábor párjaikkal

Aki Temerinbe jött vállalkozni

Borsodi Tamás cukrászdatulajdonossal beszélgettünk

Az óbecsei születésű Borsodi Tamás elhatározta, hogy Temerinbe költözik és cukrászdát nyit. A döntést tett követte. Ma már a temerini főutcán várja vendégeit a Sixteen Coffe & Dessert Bar tulajdonosaként.

• Miért Temerint választottad?

– Elsősorban azért, mert szerintem több fiatal maradt itthon, nem mentek ki annyian külföldre, mint Óbecsén. Másodsorban ott van már bejáródott cukrászda. Temerin jobban fejlődik, mint Óbecse. Újvidék közelsége miatt a fizetések is nagyobbak. Itt nagyobb igény van ilyesmire.

• **Temerinben is van konkurencia. Mi az, amiben a te cukrászdád különbözik a többitől?**

– A hangsúlyt arra fektettük, hogy különleges desszerteket készítsünk, ne klasszikus, megszokott dolgokat. Odafigyelünk a tálalásra, díszítésre, próbáljuk kihozni belőle a maximumot. Minőségi alapanyagokkal dolgozunk.

• **Mielőtt eldöntöted, hogy saját labadra állsz és cukrászdát nyitasz, megfordult-e a fejedben hogy szerencsét próbálsz külföldön?**

– Természetesen, nekem is megfordult a fejemben, de akkor már együtt voltunk a temerini barátnőmmel. Akkoriban jelent meg a Prosperitati

Alapítvány kezdő vállalkozóknak szánt pályázata. A páromtól származik a cukrászda ötlete. Ő mondta, hogy nyissak egyet Temerinben. Első nekifutásra nem tetszett annyira, de később elgondolkodtam rajta. Régóta ide járok szórakozni,

A fiatal vállalkozó és barátnője

sok barátom, ismerősöm van itt. Láttam, hogy pezseg az élet, van igény ilyesmire. Ekkor azt a tervet, hogy kimenjek külföldre, elvettem. Ott is nagyon sokat kell dolgozni és nem is biztos, hogy megbecsülik az embert. Szerintem, amíg itthon fel tudjuk magunkat találni bármilyen mó-

don, nincs szükség arra, hogy elmenjünk. Személy szerint engem annyira az a sok pénz nem is vonz. Nem adnám fel érte azt, hogy mindennap láthassam a szeretteimet.

• **Milyen nehézségekre ütköztél a vállalkozásod kiépítése során?**

– Minden kezdet nehéz. Pénzügyi nehézségeim is voltak, fizikailag is fárasztó időszak volt. Sok idegeskedéssel járt, de elmondhatom, hogy támogatásban nem szűkölködtem. A Prosperitati Alapítvány pályázatán sikertült nyernem és eszközöket vásárolhattam, ami nagyon nagy löketet adott. Pénzügyileg még a családom támogatott, fizikailag pedig a baráti körömből érkezett nagyon sok segítség. Sokuknak már van családi vállalkozása, így nagyon sokféle segítséget kaptam tőlük. A barátnőm is támogatott, ahogy csak tudott. Ez a rengeteg hozzájárulás tartotta bennem a lelkesedést. Bíztam benne, hogy sikerülni fog, és a végén így is történt.

• **Mit üzennél azoknak a fiataloknak, akik azon gondolkodnak, hogy hátrahagyják szülőföldjüket és külföldön próbálják szerencsét?**

– Ha van egy jó ötletük itthon, ne féljenek belevágni. Mérjék fel, hogy van-e rá kereslet. Nem kell sokat hezitálni. Ha úgy gondolják, hogy jó az ötlet, akkor kezdjék el, és csinálják. Többet fognak érni itthon egy saját vállalkozással, mint külföldön valakinek a munkásaként.

TERNOVÁ CZ ÁRON

Környezettudatos életmód

Falco-tábor volt a Jegricskán

Gyerekszivajtól volt hangos a múlt héten a Jegricska partján található információs központ. A Falco Természetkedvelők Egyesülete itt tartotta tizedik környezetvédelmi táborát. Egy héten át szorgoskodtak az ifjú környezetvédők a tábor területén, ahol számos programmal és kapcsolódási lehetőséggel szórakoztatták őket a szervezők. Meglátogattuk őket, és örömmel tapasztaltuk, hogy a gyerekek felalálták magukat a természetben.

Balogh István, az egyesület elnöke lapunknak elmondta, hogy tíz évvel ezelőtt mindössze tizenhatan, ma viszont már ötvenhárman vesznek részt. Ez is azt bizonyítja, hogy a tábor népszerű a gyerekek körében, és hogy szívesen jönnek ki a természetbe, ahol jól érzik magukat.

Egyre népszerűbb a Falco-tábor a Jegricskán, az idén tizedszer megrendezett táborban már 53 gyerek vett részt. A képen Balogh István előadást tart a résztvevőknek.

– Az ebéd előtti időben természetvédelmi témájú előadásokat tartunk a gyerekeknek, hallhattak előadást az állatok fogzatáról, a madárvédelemről, az egészséges táplálkozásról, illetve a bonsai fákról is tartunk egy részletes ismertetőt. Délutánonként a gyakorlatban is megpróbáljuk alkalmazni mindazt, ami a délelőtti előadásokon elhangzott. Mindemellert a táborozók körében nagy kedvencek a különböző szórakoztató jellegű ügyességi játékok is, amelyekből minden napra jut néhány. Meglátogattuk bennünket a lovasok, így lovaglási lehetőség is volt, az íjászok is tartottak bemutatót, a gyerekek kézbe is vehették az íjakat. Nagy élmény volt a táborozók számára a csónakázás, még egy traktoros kirándulás is vár ránk, utolsó este pedig táborítizet gyűjtünk, amit mindig nagyon élveznek a résztvevők. Legfőbb célunk felhívni a gyerekek figyelmét a környezet-tudatos életmódra, megszerettetni velük a természetet, önállóságra is tanítjuk őket. De talán a legfontosabb az, hogy jól érezzék magukat, és számos élménnyel gazdagodva hagyják el a tábort.

A környezetvédelmi tábor vasárnap délelőtt sátorbontással zárult. A résztvevők nagyon élvezték a tábor minden pillanatát.

Borbás Dominik: – Újvidékről érkeztem, most először vagyok itt. Szép élményekkel gazdagodtam, nagyon jól érzem itt magam. Sokat tanulhattunk érdekes dolgokról. Nagyon sokat játszottunk is, horgászunk, rengeteget nevetünk, a sátorozás is nagyon mókás nekem, sok új barátot szereztem. Jövőre is szeretnék eljönni.

Liptai Kovács Mariann: – Ötödször jöttem el. Nagyon tetszik a társaság és a programok, a táborvezetők nagyon kedvesek, ezért minden évben itt vagyok. Itt megtanulhatunk önállónak lenni, összetartani a csapatunkkal és egymásra vigyázni. A táborban rengeteget szórakozunk, és nagyon sok új barátot is szerezhetünk.

TÓTH Dianna

Lovas tábor a Buco-tanyán

Lovas tábort tartottak a múlt héten a Buco-tanyán. Kósa Sándor szervező lapunknak elmondta, hogy a többéves múltra visszatekintő rendezvény egyre nagyobb népszerűségnek örvend, ezért az előző néhány évhez hasonlóan az idén nyáron is kettőt szerveztek belőle.

– Júliusban tartottuk az első fordulót, most augusztusban pedig a másodikát, így aztán ismét benépesítették a fiatalok a Buco-tanya környékét. A gyerekek itt tovább bővíthetik a lovaglás terén szerzett tudásukat és tapasztalataikat. Tizenkét éve szervezzük e táborokat az érdeklődő gyerekek és fiatalok részére. A résztvevők eddig európai és amerikai országokból érkeztek, az idén először már Ázsiából is jöttek hozzánk. Örülök neki, hogy a világ számos területén tudnak rólunk. Igyekszünk is minél többet nyújtani a lovassport kedvelőinek, akik zöme visszatérő vendég. A program nagyon világos és letisztult, a legnagyobb hangsúly a lovaglásra van. Egyidejűleg több helyszínen zajlik a program: van, aki lovastornán vesz részt, vannak, akik lovagolnak és vannak, akik körkarámban az ügetést gyakorolják. Túrát is szervezünk, melynek során a résztvevők kilovagolhatnak a természetbe. Legfőbb célunk, hogy a lehető legtöbb tudást adjunk át a résztvevőknek. Ezért kicsi a létszám, jelenleg tizenöt fő van a táborban, hét ló áll a rendelkezésükre. Ez ideális létszám, mindenkire oda tudunk figyelni, hogy jól érezze magát, és ne történjen baleset.

A szombaton zárult hat napos táborban a gyerekek számos élménnyel és tudással gazdagodtak.

T. D.

A Széchenyi István Hagyományőrző Lovasegyesület augusztus 17-én Szent István király emlékére ünnepséget tart.

Az élőzenés multság Törteli Róbert tanyáján lesz, ahol vacsoraként marhapörköltet szolgálnak fel.

Az italtól mindenki maga gondoskodik. A jegyek száma korlátozott, jegyár 600 dinár.

Aznapi lovagoltatás is lesz 16–19 óráig.

Érdeklődni a következő telefonszámon lehet:
Samu János +381 069 18 44 557, Góbor László +381 069 658 097

Sok munkáért kevés pénz

Beszélgetés a 85 éves Báлинд Sándor nyugdíjas szabóval

A pályaválasztás sohasem könnyű, és akkor sem volt az, amikor a ma 85 éves Báлинд Sándor befejezte az általános iskolát. Parasztcsaládban nőtt fel, de vas munkás szeretett volna lenni, hogy később egy helyi vállalatban dolgozzon. Az apa azonban a szabószakma mellett döntött, és így is lett. Egy év szünet után iratkozott csak be a helyi tanonciskolába és kezdte tanulni a szakmát a prekoszi (Pašić utcai) Varga István „intelligens úri szabónál”, aki Budapesten tanult és dolgozott. Ha kezdetben nem is, de később megszerette a szakmát. Ehhez nagyban hozzájárult az is, hogy nagyon szeretett szépen, elegánsan öltözni.

• Hét évtizeddel ezelőtt milyen volt az inasok élete?

– Reggel hat órára mentem a mesterhez, mert még munka előtt ki kellett takarítani a műhelyt. Hét órára érkezett a segéd. A takarítás, a sepregetés mindig az inas dolga volt, de ha a mesterné szólt, hogy a galambosból hozzunk le kiscalambot, akkor azt is meg kellett tenni. Az iskolában délután háromnegyed ötkor kezdődött a tanítás. A szakma kitanulása három évig tartott. Vasárnaponként nem volt tanítás, se munka a műhelyben, de reggel akkor is el kellett menni, hogy felseperjük az udvart, lesöpörjük az utcát, hozzunk tejet és vizet. Akkoriban az inasok a mesternél nemcsak a szakmát tanulták, hanem más munkákkal is megbízták őket. Harmadikos koromban már nem szívesen jártam el vasárnap reggelként söprögetni, szégyelltem, különösen miután beiratkoztam a tánciskolába.

A vizsgamunkám a mesterem által kiszabott nadrág megvarrása volt. Ezzel véget is értek az inasévek, felszabadultam, ahogy mondták, és segédként dolgozhattam. Egyébként egykor népszerű szakma volt a szabó. Amikor elkezdtem tanulni, legalább 35-en voltak, később folyamatosan csökkent a számuk.

• Hogyan alakult további az élete?

– A iskola befejezése után húszévesen bevonultam két évig tartó katonai szolgálatra. Addig segédként dolgoztam, de nem voltam bejelente. Miután leszereltem, olyan munkahelyet kerestem, ahol bejelentenek, és az újvidéki Kvalitetben helyezkedtem el. Három év után a rossz utazási körülmények miatt átmentem egy priváthoz dolgozni, majd itthon kezdtem darabszámra varrni az egyik mesternek. A múlt század hatvanas éveinek közepétől négy évig önálló kisiparos voltam. Fizettem a nyugdíjalapot, és itthoni műhelyemben varrtam. Ez az az időszak volt, amikor a „konfekció agyonütötte a szabóságot”. A szabók nagyon rossz helyzetbe kerültek, akárcsak a suszterok, ahogyan akkor a cipészeket nevezték. Ez a két foglalkozás volt az utolsó a sorban, mindkettőnek sokat és be-

csületesen kellett dolgoznia – kevés pénzért. A szabóknak legtöbb munkája a jelesebb, főleg a vallási ünnepek előtt akadt. Olyankor nagyon sokat kellett túlórázni. Megtettük, mert „harcoltunk” minden egyes kuncsaftért. A konfekció térhódítása ellenére azoknak, akik jól dolgoztak, volt munkájuk, de nem az ideális testalkatú és súlyú emberek keresték fel őket. Varrtam méretre, de konfekciót is (rövid, cipzáros dzsekiket, nadrágokat stb.), amit sógorom, Barna Fercsi bácsi értékesített piacokon, vásárokon. A konfekció könnyebb műfaj volt és keresni is jobban lehetett vele. Ezeket géppel, a rendelés-

Báлинд Sándor, az 1963-ban készült fotón Varga László divatszabó műhelyében, a főutcai Kohanecz-féle házban

re, méret utánit pedig java részt kézzel varrtuk, amihez jóval több idő kellett. Egyetlen férfi öltöny elkészítésére ráment egy hét munkaóra, napi nyolcórás munkaidővel. Megbeszéltük a feleségemmel, hogy ő visszamegy a régi munkahelyére, a római sáncoknál levő kertészetbe, én meg elhelyezkedem az Ugledban. A szabászatton lehúzott évek után, ahol rajzoltam, anyagot vágtam, kezeltem a modern, elektromos gépeket, 28 évvel ezelőtt nyugdíjba vonultam. Utána még egy ideig varrtam, majd végleg letettem a tűt, mert megromlott a látásom, deformálódtak az ujjaim.

• Hogyan telnek a nyugdíjas évei?

– A feleségemmel együtt éveken át kertészkedtünk. Saját zöldségletre természetünk zöldségféléit. Ma már nem kertészkedünk, de még mindig van 10 tojóstyúkunk és két házilag. Ezeket én etetem és gondozom. Főként fiatal korom óta szeretem a labdarúgást és a bokszt. Inas koromban próbál-

Egy újvidéki tánctanárral az Amerikában heti két alkalommal tanított bennünket a tánc lépésekre. Nagyon jó kis társaság gyűlt össze. A fiataloknak hajdanán kellett tudni táncolni. Szerettem és tudtam is, csak a keringővel volt gondom. Vizsga után az Amerikába és az ipartestületbe jártam táncmulatságokra, bálakba. A fiúk sötét ruhába öltöztek, nyakkendőket kötöttek, a lányok meg kizárólag hosszú ruhában mehettek. Három év után befejeztem a tanonciskolát.

koztam a játékkal is, de csakhamar rájöttem, hogy nem nekem való. Évekig a TSK szurkolója voltam és rendszeresen eljártam a helyben és a közelben játszott mérkőzésekre – kerékpárral. Így jutottam el Óbecsére is szurkolni. Ma már csak a tévében követem a mérkőzéseket, a ke-

rekpárról azonban még nem mondtam le.

• Július 27-én ünnepelte 85. születésnapját és egy nem mindennapi ajándékot is kapott.

– Nagy öröm a számomra, hogy megértem ezt a kort, az évek gyorsan elszálltak. Ötvenhárom évvel ezelőtt, harmincegy évesen nősültem. Született két fiunk, négy unokánk van: két fiú és két lány. Röviddel születésnapom előtt jött a világra első dédunokánk, Lilien. Ennél szebb ajándékot el sem lehet képzelni. Családi körben ünnepeltünk. Unokám elhozta a dédunokát, a menyem sütötte a tortát, a menüről a feleségem gondoskodott, vendéglőből hozatta. Nagyon szeretnék még néhány évet családom körében eltölteni – fejezte be beszélgetőtársam.

mcsms

Mindenféle kőművesmunkát vállalom. Malterozás, falazás, pincék és teraszok szigetelése.

Tel.: 063/506-653

Dolgos, mozgalmas élet

Közvetlen, szorgalmas, mélyen vallásos és beszédes örökmozgó. Talán így jellemezhetnénk a legrövidebben Zarnócki Józsi bácsit, aki szeptemberben tölti 82. életévét. Aki ismeri, az tudja, hogy kora ellenére is kiváló erőnlétnek örvend, fiatalokat megszégyenítő energiával dolgozik otthon, valamint a telepi templom táján. Soha sem unatkozik, mindig talál magának teendőt, hiszen azt vallja, a munka teszi egészségesé az embert. A szentmiséken a perselypénzt gyűjti össze, a hét többi napján a telepi templom gondnokaként az udvart rendezgeti, szabadidejét a család társaságában tölti.

Éppen egy ilyen teendőmentes napon fogadott takaros otthonában, hogy felidézze gyermekkorát, életének kalandos időszakait:

– Temerinben születtem 1937-ben, alig voltam egyéves, amikor édesapám berukkolt a szlovéniai Mariborba, onnan viszont egy év múlva már nem édesanyámhoz jött haza. Két éves koromtól apámnál és a mostohánál nevelkedtem, sokszor nem irigylésre méltó bánásmódban részesültem. 1940-ben elköltöztünk Temerinből a túriai határba, Tóth István tanyájára, Ökrész Sándor bácsi volt a szomszédunk. Négyéves voltam, amikor 1941 őszén bejöttek a magyarok. Mintha ma lett volna: apám a birkát nyírja, a mostoha a japánlibákat tömi az udvarban, én meg szedegetem a repülőből kidobált ezüstszalagokat – eleveníti fel kiváló emlékezetemre vallóan a gyermekkori történéseket beszélgetőtársam.

– 1944-ben Tóth István másik, a Jegricska déli oldalán, az új hídnál lévő tanyájára költöztünk át. Egy napon édesapám az udvaron itatta a csikókat, amikor lövöldözésre lett figyelmes. Mint később kiderült, az orosz harcokcsik elakadtak az új hídon, és édesapámért jöttek, hogy ökreivel segítsen nekik kijutni. Még abban évben a partizánok őrizetbe vették Tóth Istvánt, a tanyát pedig elkobozták. 1945-ben Szabó Viszter tanyájára költöztünk, majd apám behívót kapott. Elvitték Palánkára, onnan gyalog mentek Dravográdig, Verőcéig. Összesen kilenc hónapot volt a fronton, lelkiileg nagyon megviselte. 1947-ben sikerült annyi pénzt megtakarítani, hogy vett egy lovat, kocsit, és váltott földet. Szőregen beiratott az

iskolába, noha nem tudtam szerbiül, de nagyon igyekeztem, és végül jelessel zártam a két osztályt.

1949-ben Kamendinba költöztünk, ott még két osztályt kijártam. Tizenöt éves voltam, amikor megbeszéltem a kanász-szamadóval, hogy

A pihenés fogalma számára ismeretlen; noha a környezete és családja óvatosságra inti, azt mondja, jól érzi magát és a munka számára gyógyír. Odaadó figyelemmel rendezgeti a telepi templom környékét, a faluszéli kereszt gondozását is magára vállalta, szentmiséken a felajánlott adományokat gyűjti össze. A Kertbarátkör tiszteletbeli tagja, ha teheti aratóversenyeken, tőkversenyen vesz részt. Két lánygyermek nagyapja, szívesen tölti az idejét unokáival. Józsi bácsi egy igazi energiabomba.

ban megkaptam a behívót Benkovacra, így ő a mostohával maradt.

Miután leszereltem, mindketten csépelni jártunk, ezt követően voltam kocsis, fejtem

Áztatóbrigád a kendergyárban. Zarnócki József a felső sorban jobbról a második

elmegyek dolgozni. Így is volt, azonban nem sokkal később kocsis lettem, két brigád működött 50-50 lóval. Ezekben az években ismerkedtem meg a feleségemmel. Tizenhét éves, német ajkú, szőke leányzó volt. Már készültek Németországba, amikor eldöntötte, hogy ő bizony velem marad, még az sem tántorította el, hogy rajtam kívül senkije sem volt itt. 1956-

teheneket, traktorista tanfolyamra is beiratkoztam. 1960-ban megszületett a fiunk, majd munkát kaptam a kendergyárban, az áztatóban dolgoztam egészen addig, amíg tönkre nem ment. Az ezt követő években kubikoltam, zsákkoltam, majd 26 évet ledolgoztam az Újvidéki Vásáron – sorolja Józsi bácsi.

ÁDÁM Csilla

25 éves a Szent Mónika-közösség

Két évvel azt követően, hogy Magyarországon megalakult az imádkozó édesanyák Szent Mónika-közössége, 25 évvel ezelőtt Temerinben is életre hívták, a Délvidéken elsőként. Az évforduló kapcsán a Szent Rozália-plébániatemplom adott otthont a térségben működő csoportok találkozásának. A résztvevőket jelenlétével megtisztelte főtisztelendő Kürtösi Krisztián atya, aki a Magyarországon működő Szent Mónika-imaközösség lelki vezetője, és Bartalné József Veronika, a közösség világi elnöke, továbbá ft. Buzási Ákos atya, aki a Szabadkai Egyházmegyében a Szent Mónika-közösségek lelki vezetője. A megjelenteket Petri Erika, a Mária Rádió szerkesztője köszöntötte, majd ft. Szungyi László főesperes-plébános üdvözölte az egybegyűlt imacsoportokat, amit követően Kovács Franciska, a temerini közösség vezetője beszámolt az elmúlt 25 év munkásságáról. A több mint tíz településről érkezett csoportok is bemutatkoztak, és beszámoltak saját munkájukról. A gyermekeikért imádkozó édesanyák a találkozó során elimádkozták a rózsafüzért, és elmondták a Szent Mónika-imát, ami után ünnepi hálaadó szentmise és szeretetlakoma következett.

G. B.

Babalélektani előadás Zentán

A zentai Baba-mama Klub értesíti az érdeklődőket, hogy Pozitív gyermeknevelés címmel szeptember 10-én, kedden délután 5 órakor a Hotel Royalban Vida Ágnes, Magyarország legismertebb babalélektannal foglalkozó szakértője tart előadást.

Vida Ágnes rendszeresen publikál szaklapokban, hívják a televízióba. Oldalát, a Kismamablogot 2007 augusztusában indította el, azóta évente mintegy 2 millió látogató olvassa írásait Magyarországról és külföldről egyaránt.

Pszichológusként végzett, első gyermeke születése előtt kezdte el magát beleásni a csecsemőléktan tudományába. 2005 óta foglalkozik csecsemőkkel, totyogókkal és szüleikkel, hiszen az egészen kicsik esetében nem csak a gyermek, hanem a szülei viselkedését is tanulmányozni

kell. Azon dolgozik, hogy a kismamák, szülők számára legnehezebben kezelhető problémákra találjon olyan megoldásokat, amelyeket sikerrel alkalmazhatnak.

A programon a pozitív nevelés, avagy erőszakmentes, az önbizalmat támogató, kapcsolatra építő nevelés módszereit fogja ismertetni, melyek:

- Segítenek megtartani a korábbi egymásra figyelős, kötődést előtérbe helyező nevelést a hétköznapiak, növekvő elvárások sűrűjében is
- A kapcsolatra helyezik a hangsúlyt, hiszen az a gyermek, aki biztonságban érzi magát, együttműködőbb a szüleiével is
- Pozitív, építő nevelési eszközöket alkalmaznak, ezáltal megőrzik a gyermek és szülő közti jó kapcsolatot és bizalmat, motiválják a gyermeket ahelyett, hogy félelemmel nevelnének
- Kereteket, korlá-

tokat adnak anélkül, hogy ezt a gyermek veszteségként élné meg • Segítenek megérteni a gyermek viselkedési problémáinak gyökerét és megoldani azokat.

Az előadás során olyan kérdésekre ad válaszokat, mint:

- Miért rosszkodik a gyerek? • Miért nem hallgat ránk? • Hogyan tehetjük őt együttműködővé? • Mi a hatékony szülő-gyermek kommunikáció titka? • Hogyan teremthetünk olyan szülő-gyermek kapcsolatot, amiben a gyermek „magától” együttműködővé válik, és amely a kamaszkorra is megmarad?

A módszerek és a példák elsősorban a 0-6 éves korosztály neveléséről szólnak, de kitekintést ad a kiskamaszkor és a kamaszkor problémáira is.

Ha taxival szeretne helyben vagy vidékre utazni, éjjeli fuvarra, kórházi vagy postai ügyintézésre, vérminták bevitelére a városba, véreredmények hazahozatalára, gyógyszerek kiváltására vagy bevásárlásra van szüksége, hívja a

Novák-TAXIT

Tárcsázza a **063/132-1968**-as mobilszámot, és Milenković (Novák) Klára vagy férje, Žiko (Zsiga) máris a háza előtt várja kényelmes taxijával

Egyeztessen időpontot, majd utazzon biztonságosan 0-tól 24 óráig

„János vagyok – Kanizsáról”!

Velem megesett két történetet szeretnék megosztani, talán mindkettő tanulságos lehet mások számára is. Ha nem velem történik, talán el sem hiszem, ha mesélik.

Nos, a múlt vasárnap délelőtt éppen füvet vágtam az utcán, amikor megállt mellettem egy márkás személygépkocsi. Mosolyogva üdvözölt az autójából kiszálló divatos öltözékű és cipőt viselő, hetykére pödört bajszú, ápolat fiatalember, akin ékszer és modern karóra is volt. Első látásra úgy tűnt, talpig úriember az illető.

– Jó napot, uram, nem tetszik megismerni? János vagyok Kanizsáról – mutatkozott be szívélyesen, nem kis meglepetésemre. Azonnal átfutott az agyamon, hogy valóban vannak barátaink, ismerőseink Kanizsán, a feleségemnek még távoli rokonai is. Én pedig, mintegy 20 évvel ezelőtt, a súlyos közlekedési balesetem után a magyarkanizsai fürdőben voltam rehabilitáción.

– Csomagot hoztam a kedves feleségének, ingyen van! – folytatta mondókáját. De még akkor sem fogtam gyanút. – Hogy vannak a gyerekek, a kislánya? Beállhatok autómmal a kapubejáratra? – követték egymást a kérdések, s közben már be is tolatott járművével a lejáratra. Szó nélkül maradtam a meglepetéstől, de agyamban cikáztak a kérdések: Milyen ajándék? Ki küldhet nekünk ingyen csomagot manapság, és vajon miért? Közben a jövevény kiszállt járművéből, átölelt, majd kinyitotta a csomagtartót és kivett belőle egy hatalmas dobozt és egy kisebbet. Csevegett, kinyitotta a kapunkat és megindult befelé az udvarba. Barátságosan üdvözölte meglepődött feleségemet, és csak úgy folyt belőle a szó.

– Édesapám a kanizsai gyógyfürdőben masszőr – mesélte, és beinvitáltatta magát a konyhánkba, ahol javában készült a vasárnapi ebéd és sütemény. Röpke pillanatok alatt kinyitotta a dobozokat, amelyekben edénykészlet és egy késkomplett volt, a késeket még ki is próbálta a doboz szélén. Bemutató közben hirtelen kibökte, hogy valójában az „ajándék” nincs is ingyen. De nem sokat kér, mindössze egy régi aranygyűrűcskét, esetleg egy aranyból készült „kiszerelet”

fogkoronát. Ingzsebéből azonnal ki is vett egy kopott aranygyűrűt és egy aranykoronát. És elmagyarázta, hogy: – Tudjátok – mert időközben tegezőviszonyt kezdeményezett – ott, azon a sarkon lakó házaspár, aki sokáig kinn dolgozott Ausztriában, ezért a néhány apróságért megkapta ugyanezt az árut. Már csak ez az egy komplettem van és valami csekélységért nektek is odaadom, hogy üres csomagtartóval mehessek át a határon.

Ekkor szólta el magát. Nekünk pedig „leesett a tantusz”, hogy egy trükkös házaló áll a konyhánk közepén. Meg is kértem az urat, hogy sietve távozzon. Kanizsai János pillanatok alatt összekapkodta a portékáját, kisetett az udvarunkból, és hazai rendszámú, francos autójával még gyorsabban távozott.

A történetek után jutott eszembe a másik eset, ami még rendes évi szabadságom ideje alatt történt. Piaci bevásárló körutamról indultam hazafelé, de még mielőtt felpattantam volna kerékpáromra, egy idegen férfi szólított meg tört magyarsággal, de széles mosollyal és udvariasan.

– Kedves uram, meg tudná mondani, melyik busszal juthatunk el Belgrádba? Látom, hogy maga egy segítőkész, jó magyar ember, és az útbaigazításáért megajándékozom ezzel az ágyneműhuzat-csomaggal. Látván a csomagot, átvillant az agyamon, hogy a feleségem egy ideje ugyanilyen csomagot szeretne. Közben befutott a Belgrádba tartó busz, ezért gyorsan elkezdtem magyarázni az útirányt. Ekkor beszélgetőtársam mögül csecsemővel a karján egy asszony bűjt elő, bizonyára a feleség.

– Látja ezt csöpséget, uram, csak egy pirosat adjon (ezer dinárt) a csomagért, hogy vehessünk neki valamit – mondta siránkozva. Majd zsebéből egy doboz minőségi cigarettát húzott elő és rágyújtott. Ekkor már nem volt szó se ajándékról, és a buszra sem sietett egyikőjük sem. De a turpisság kiderült.

Az utcai árusok és házaló társaik folyamatosan újítják „eladási stratégiájukat”. Ha nem vigyázunk, könnyen bedőlünk nekik. Mert nem biztos, hogy az első pillanatban tudatosul bennünk, trükkjéről van szó.

Lejegyezte: MÓRICZ Dénes

Bőrkabátos emberszeretet

A soron következő történet a Népszava 1907. január 8-i számában jelent meg: „Bőrkabátos emberszeretet. Temerinből írják:

Csecse István 14 éves temerini fiú Turján szolgált. A fiút októberben egy kutya harapta meg, amely gyanús volt ugyan, de a gazda eltitkolta s ahelyett, hogy jelentést tett volna az esetről az előjáróságnál, megtiltotta a fiúnak is, hogy erről mások előtt szóljon, nehogy elveszítsen egy munkaerőt. Egy héttel ezelőtt a fiún kitört a veszettség s a gazda, ahelyett, hogy kórházba, vagy hazaszállította volna a fiút, fához kötötte s két éjjel, két nap kötve tartotta. Később mégis hazavitte a fiút ez az emberállat s azt mondotta, hogy sok hurkát evett s attól lett rosszul. A szülők eleinte elhitték, de a fiu midőn magához tért, elmondta, mi történt vele. A megrémült szülők nyomban siettek orvoshoz, de már ez sem segíthetett a szerencsétlen fiún, aki a napokban

Vesztett kutya az utolsó kórtünetekben (korabeli rajz)

irtózatossá kényszerítve meghalt. Holttestét fölboncolták s a vizsgálat csakugyan megállapította a veszettséget. Az agrárius-emberszeretet ezen mintaképe ellen elrendelték a büntető eljárást.”

A fentiekben közölt eset tragikus főszereplőjét, Csecse Istvánt (született 1893. február 22-én, szülei: András és Fejes Mária) szegény sorsú szülei már egészen fiatalon kemény napszamos munkára kényszerültek elküldeni. A tudósításban azonban ismételtelen felfedezhetőek pontatlanságok, amelyeket a halotti anyakönyvi bejegyzések segítségével kiigazíthatunk. A szerencsétlen fiú kanászként dolgozott az ismeretlen kilitű turiai gazdánál. Ehhez a munkához nélkülözhetetlen volt a kutya segítsége, amelynek veszettségét a gazda elhallgatta. Az eset megtörténtekor Csecse Istvánnak már csupán az édesanyja élt. A baleset és a halál beállta között mintegy két hónap telt el, ugyanis a halotti anyakönyvi bejegyzés szerint a szerencsétlenül járt fiú 1906. december 19-én nagy kánok között hunyt el. Ekkoriban már létezett a veszettség elleni szérum, amelyet a korabeli Magyarországon a budapesti Pasteur-intézetben lehetett felvenni. Azonban a turiai gazda embertelen bánásmódja miatt a még gyermek Csecse Istvánon már nem lehetett segíteni, hiszen a veszettségét már későn vették észre.

FÜRÖ Dénes

„...magunk fogunk bíró lenni...”

Legénykorában Kovács Antal is szeretett verekedni

Érdeklődéssel olvastam Fürő Dénesnek a Kovács Antal elagyabugyálásáról szóló korabeli Népszava-cikk alapján írt jegyzetét. Lehet, hogy a tudósító valóban túlzott, hisz a fiatal tanító, kétségtelen, nem halt bele az ütlegelésbe és megrugdosásba, de az ilyen és hasonló leszámolások száz évvel ezelőtt sem mentek ritkaságszámba a virtuskodó legények között. Néha még a bicska is előkerült a csizma szárából, különösen, ha nagylány vagy egyéb fehérnép képezte a vita tárgyát.

Kovács Antalt mint népszerű tanítót és halk szavú lírikust őrizte meg az emlékezet, ám épp 1918-as novemberi fellépése, amellyel valóban embereket mentett meg a haláltól, bizonyítja tettrekészségét és bátorságát. Ekkor persze már frontokat megjárta, tapasztalt fiatal családapa, aki tisztában van mind az emberi élet értékével, mind a kimondott szó súlyával.

Ifjúkorában azonban Kovács Antal viselkedése nem sokban különbözhetett temerini legénytársaitól, estét, jobb híján, kocsmázással töltötte el, ami szinte törvényszerűen együtt járt a virtuskodással, és, ha úgy adódott, mint a Népszava 1906-os cikkéből láttuk, ő sem tért ki a konfliktus elől. Sőt, arra is akad példa, hogy ő volt a verekedés kezdeményezője, talán nem is egyszer. Ennek egyik közvetett bizonyítéka az a

levélfogalmazvány, amit Szöllősy Sándor nevében a „Főtisztelendő plébános Úrhoz” Zóni István ipartestületi jegyző vetett papírra valamikor 1903 és 1906 között. Ennél pontosabban egyelőre nem tudjuk behatárolni a levél keletkezésének dátumát, sőt az sem biztos, hogy a végleges változatot egyáltalán eljuttatták Mihálovits Endre plébánoshoz, aki az iskolaszék elnöki hivatalát is ellátta, tehát ilyen értelemben a legilletékesebb volt a panasz elbírálásában. (Zóni mind a maga, mind a felettesei vagy ügyfelei nevében fogalmazott beadványokat, kérvényeket, jegyzőkönyveket, szerződéseket és bizonylatokat az 1890-es évektől kezdődően tintával, gyöngybetűkkel akkurátusan bemásolta egy a maga tulajdonát képező, keményfedelű füzetbe. Hogy Szöllősy panasza milyen oknál fogva kerülhetett a többi, zömmel hivatalos irat közé, az nem világos, de lehet, hogy csupán privát kezdeményezésre fogalmazta ő a levelet, nyilván juttatás fejében.)

Szöllősy a fogalmazványban állítja, hogy „...most Vasárnap 21-én vásárkor testvérem Szöllősy József este a vásárból hazajövet a takarékpénztár előtt találkozott Edinger könyvelő és Kovács tanító urakkal. Testvérem a fal mellett jövén őt kitérni kényszerítették, mivel pedig testvérem kissé ittas volt, azt felelte, hogy az urak ép(p) úgy kitérhetnek, mint én.

Erre aztán az a két művelt úr neki esett testvéremnek, és úgy elverték, hogy a vér teljesen elborította, úgy hozták hozzám fél ájultan.

Már engedelmet kérek, de ez nem művelt emberekhez, de még bakonyi szegény legényekhez sem illő cselekedet.

Ez a Kovács tanító úrnak, ha jól emlékszem, már vagy harmadik hős tette, de mivel magunk bírúi nem óhajtunk lenni, mert nem engedi a törvény, de nem engedi a mi polgári becsületünk sem, azért a főtisztelendő plébános úrhoz fordulunk, s kérjük mindössze, mélytörtzassék ezen ügyben úgy intézkedni, hogy ez Kovács tanító úrnak utolsó szereplése legyen, mert ismételt esetben mi magunk fogunk intézkedni, magunk fogunk bíró lenni, ami Kovács tanító úrnak igen nehezére fog majd esni.”

Levele végén a panaszos hozzáteszi, hogy az esetet jelenteni fogja a tanfelliigvelőségnek is.

Érdemes lenne levéltári iratokból kibogozni, mi lett az ügy végkifejlete. Kovács Antal 1902-től az első világháború kitöréséig folyamatosan betöltötte tanítói állását, a verekedés miatt tehát nem helyezték át, bár ezt a panaszos nem is kérte. Hogy egyéb megrovásban részesült-e, kérdéses, hisz csupán feltételezzük, hogy az ügy eljutott az iskolaszékig.

Ugyanakkor némi fantáziával akár azt is gondolhatjuk, hogy a két esetnek – Kovács verekedésének és a fővárosi szociáldemokraták lapja által leírt megverettetésnek – akár köze is lehetett egymáshoz. . .

CSORBA Béla

Névjegykártyák, meghívók,
öntapadó feliratok, cégtáblák stb.
a Temerini Újság nyomdájában.

Tel.: 843-750

A Temerini Újság megjelenéséhez pályázaton nyert eszközök révén hozzájárul:

Tartományi Művelődési és
Tájékoztatási Titkárság – Újvidék

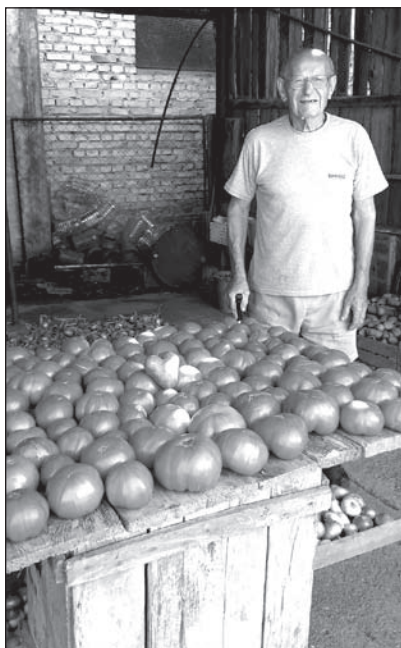
Önkormányzat
Temerin

A támogató nem feltétlenül ért egyet az általa támogatott cikkek tartalmával

Nem henyél, kertészkedik

A 90 éves Nagyvidai Pál idős kora ellenére napjai nagy részét a kertben tölti. Mint mondja, a ház körüli munka sokat jelent számára, ami egyben kikapcsolódás is. A háza mellett található gondosan rendezett kiskert az idén bőségesen jutalmazta szorgos munkáját. Arról, hogy milyen nagy előszeretettel dolgozik a kertben, a gondosan elegyentett, gyomtalanított talajon ágaskodó paradicsomtövek is tanúskodnak, amelyek roskadásig tele vannak még érésben levő paradicsomokkal. Pali bácsi szorgalmát tanúsító rendhagyó termésekről már a korábbi években is beszámoltunk lapunk hasábjain. Kérésére az idén is meglátogattuk, és mint kiderült, rekord mennyiségű termést gyűjtött be kiskertjéből.

Gondosan tárolt, egészséges burgonyákat, több fajta vöröshagymát, fokhagymát és rengeteg paradicsomot láthattunk nála. Ilyen bőséges termést még soha nem látott. A felsoroltakon kívül több fajta tököt, rebarbarát, bőségesen termő málnát és szőlőt, paprikát és kukoricát is láthattunk nála látogatásunk során.

T. D.

Paradicsombefőzés-ideje

Augusztus a paradicsombefőzés ideje. Ekkorra már beért a befőzésre való paradicsom a kiskertekben, de a kertészeknél is. Ilyentéjt általában nagy a kínálat, és alacsony az ár. Az idén azonban nem így van. Az üzletben 120-140, s akciós áron is „csak” 99 dinár, a piacon pedig 70-100 dinárba kerül kilója. A múlt vasárnapi piacon nagyobb mennyiség vásárlása esetén 50-70 dináros kilónkénti áron is odaadták az árusok. A piacon a házi paradicsomlé literje 120-150 dinár volt. Az üzletekben valamennyivel olcsóbban vásárolhatjuk meg a gyári, tetracsomagolású paradicsomlevet.

Kép és szöveg: MÓRICZ Dénes

A 30 ÉVES HAGYOMÁNNYAL RENDELKEZŐ

Optika Rakić BS

- **díjmentesen végez** számítógépes szemvizsgálatot, szemorvos konzultálásával: nyugdíjasoknak, az iskolák, óvodák, az egészségház, a Ternovent, az FKL és a JKP dolgozóinak
- **fizetés több havi** törlesztésre, kamatmentesen
- **a legjobb minőségű anyagból** készült szemüveglencsákat, -kereteket kínálja
- **ingyen szervizeli és javítja** a nála vásárolt szemüvegeket

Bővebben a Facebook.com Optika Rakić BS vagy a www.optikarakicbs.com honlapon

Telefon: **021/843-485, 063/593-752**
az üzlet címe: **Temerin, Újvidéki utca 302.**

PIAC, 2019. VIII. 11.

Tojás	9-12 din/db
Zöldség	100-200 din/kg
Sárgarépa	50-60 din/kg
Vöröshagyma	50-60 din/kg
Lilahagyma	100 din/kg
Szárazbab	280-300 din/kg
Burgonya	30-50 din/kg
Káposzta	40-50 din/kg
Paradicsom	50-100 din/kg
Padlizsán	100 din/kg
Uborka	70-80 din/kg
Paprika	50-80 din/kg
Cékla	50-60 din/kg
Zellergumó	30-50 din/db
Karalábé	3 db/100 din
Karfiol	200 din/kg

Fokhagyma	280-300 din/kg
Erős paprika	10-20 din/db
Tök, cukkini	50 din/kg
Alma	50-70 din/kg
Körte	80-100 din/kg
Szőlő	120 din/kg
Szilva	50 din/kg
Őszibarack	50-70 din/kg
Nektarin	60-80 din/kg
Görögdinnye	25-30 din/kg
Sárgadinnye	35-40 din/kg
Dió, mogyoró	700-800 din/kg
Méz	600-1000 din/kg
Csemegekukorica	20-25 din/db
Paradicsomlé	120-150 din/l
Házi szappan	100 din/db
Tej	50 din/l

APRÓHIRDETÉSEK

- **Vásárolok rosszvasat, papírt, rezet, messzinget, alumíniumot, ólmot, kályhákat, villanymotorokat, autókat, elektromos készülékeket, régi kábeleket, antikvitásokat, régi pénzt, képregényt, albumot képekkel. A legjobb árat fizetem, azonnal. Tel.: 064/468-23-35.**
- Mórahalmon a fürdőhöz közel vendégház kiadó családok, baráti társaságok (4-8 fő) számára. E-mail: diofas2019@gmail.com, telefonszám: +3630/489-4451 (Viber)
- **Régi, lábbal hajtható kisautót, Moszkvicot vennék, bármilyen ál-**

lapotban. Telefonszám: 060/71-61-312 (Attila).

- Magános személyt eltartának ingatlanjéért. Telefon: 069/19-66-193.
- **Temerinben a Túlabarán eladó 5 hold első osztályú szántóföld, két tagban, közel egymáshoz. Lehet együtt vagy külön-külön. Tel.: 063/78-72-803.**
- Fűszéna eladó. Telefonszám: 063/85-81-901.
- **Konyhai bojlerok, 5 és 8 literesek eladók. Telefonszámok: 842-144, 062/156-11-77.**
- Vennék használt gerendákat, 6-8 métereseket. Telefon: 063/7-332-695.
- **Malacok eladók. Tel.: 021/843-397.**

• A Kertészlaposon valamivel több, mint egy hold I. osztályú föld eladó. Telefonszám: 065/537-64-90.

• **Jó állapotban levő ház a Bolmán utcában eladó, ára 30 000 euró. Telefon: 064/40-55-431.**

• Eladó egyszobás bútorozott lakás Temerin központjában, új épületben. Telefon: 062/17-69-767.

• **Kerékpárok szervizelése, javítása, új és használt kerékpáralkatrészek árusítása, valamint használt kerékpárok árusítása. Alkatrészek motorfűrészhöz (lánc, kard stb.), valamint Tomos motorokhoz. Vörösmarty Mihály utca 12., telefon: 064/20-72-602.**

• **Első emeleti új lakás Temerin központjában eladó, vagy elcserélhető házért, a tulajdonostól, közvetítő nélkül. Telefon: 064/112-73-50.**

• **Megőrzött etetőszék, babahordozó és kenguru eladó. Telefonszám: 063/8-595-289.**

• **Három hónapos kiskutya hűsleges gazdára vár. Telefon: 063/61-00-99.**

• **Hat kvadrát jog (kert) eladó a faluban. Telefonszámok: 021/843-471, 062/37-19-55.**

• **Tritikálé eladó. Tel.: 065/57-26-086.**

• **Kukoricafelvonó (9 m), kitűnő állapotban, eladó. József Attila u. 58., telefon: 062/8-233-932.**

Köszönetnyilvánítás

Ezúton mondunk köszönetet mindazoknak a rokonoknak, szomszédoknak, utcabelieknek és ismerősöknek, akik szerettünk

özv. JANKOVICNÉ
TÓTH Rozália
(1932–2019)

temetésén megjelentek, koszorú- és virágományukkal, valamint részvétnyilvánításukkal fájdalunkon enyhíteni igyekeztek. Köszönet Nagyidai Zsolt atyának és a kántor úrnak a szívhez szóló szertartásért. Külön mondunk köszönetet a temerini egészségház dolgozóinak, valamint a Kókai temetkezési vállalatnak a temetés megszervezéséért.

Nyugodjál békében, legyen csendes álmod, találg odafenn örök boldogságot!
Nyugodjon békében!

A gyászoló család

Kérjük tisztelt
hirdetőinket,
hogy hirdetéseiket
szíveskedjenek
legkésőbb
hétfő délután 4 óráig
hirdettséggyűjtőinknél
vagy a szerkesztőség-
ben leadni.

• Fakivágást, szükség esetén gyökérrel, (kockázatos helyen is), tűzifa összevágását, hasogatását és berakását, valamint fűkaszalást motoros kaszával (trimmer) és elhanyagolt telkek rendbetételét vállalom. Tel.: 064/20-72-602.

• Lakás kiadó, eladó egy 120 férőhelyes keltető, T12-es motorke-rekcpár, hegesztő, egy smederevői és egy újabb tűzhely, rongy-pokróc, háziszappan és gyümölcspálinka. Tel.: 840-439.

• Kitűnő állapotban levő vas, kétszintes csirkeketrec eladó. Nikola Pašić u. 78., telefon: 3-843-691.

• Vásárolok hagyatékokat, használt bútorokat és minden felesleges tárgyat padlásról, garázból, pincéből. Telefonszám: 063/8-043-516.

• Feleségem, Mondom Tímea elhagyta a családi házat, tettei-ért és adósságaiért nem vállalom a felelősséget. Mondom Attila, Kis utca 11.

VÉGSŐ BÚCSÚ

Barátnónktól

FINNA Edittó
(1965–2019)

Öleljen át a csend és a szeretet, a jó Isten örködjön pihenésed felett.

Barátnőd: Erzsike és Klári családjukkal

VÉGSŐ BÚCSÚ

Fájó szívvel búcsúznunk szerettünkől

özv. JANKOVICNÉ
TÓTH Rozáliátó
(1932–2019)

Ha emlegettek, köztetek leszek, ha imádkoztok, veletek vagyok, ha rám gondoltok, mosolyogjatok, emlékem így áldás lesz rajtatok.
(Reményik Sándor)

Legyen nyugodt és békés örök álma!

Emlékét örökre szívünkbe zártuk.

Gyászoló szerettei

MEGEMLÉKEZÉS

Fájó szívvel emlékezünk drága halottunkra, aki már hat hónapja nincs közöttünk

BADONÉ
FARAGÓ Margit
(1953–2019)

Bennünk él egy arc, egy végtelen szeretet, amit tőlünk soha senki el nem vehet.

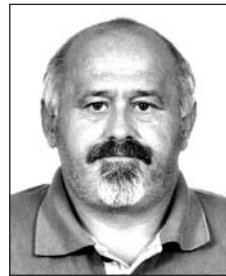
Telhetnek hónapok, múlhatnak évek, szívből szerettünk, és nem feledünk téged.

Legyen nyugodt és békés a pihenésed!

Szerettei

VÉGSŐ BÚCSÚ

Fájdalommal búcsúznunk bátyámtól, sógoromtól és bátyónktól

HORNYIK Józsefő
(1962–2019)

Fáj a szívünk, mert itt hagyta!

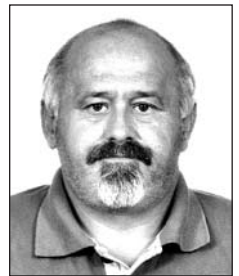
Búcsú nélkül elaludtál. Halál bölcsője örökre lezárt, nem látunk többé soha már.

Végleg elmentél hosszú utadra, hangod nem halljuk többé már soha.

Emléked őzri öcséd,
Zsolti, ányikád, Ankica,
Nikolett és Tamara

VÉGSŐ BÚCSÚ

Fájó szívvel búcsúznunk szomszédunktól

HORNYIK Józsefő
(1962–2019)

Szemmel látom, messze a túlsó part, az örvény a lelkemben visszatart.

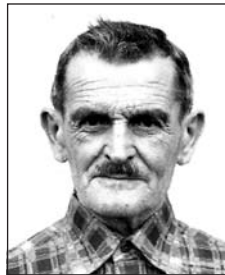
Keresem magamban, hol van a híd, ami a nehéz napokon átsegít.

Legyen könnyű neked a föld!

Emléked őzrik
szomszédaid: István,
Attila, Róbert és Aranka

MEGEMLÉKEZÉS

Augusztus 11-én volt 26 éve és szeptember 28-án lesz 24 éve, hogy nincsenek velünk szeretteink

KOVÁCS Károly
(1914–1993)

KOVÁCSNÉ
NÉMETH Rozáliátó
(1916–1995)

„Nem múlnak ők el, kik szívünkben élnek, Hiába szállnak árnyak, álmok, évek. Ők itt maradnak bennünk csöndesen még, Hiszen hazánk nekünk a végtelenség.”

(Juhász Gyula)

Emléketeket szeretettel őzri unokátok, Magdi és családja

KOVÁCS László
(1954–2019)

Apró picit gyertyaláng, benne e rövid élet, pislákoló lángnyelvek mesélnek sok emléket.

Emléked örökre szívünkbe zárjuk.

Szeretteid

Miserend

16-án, pénteken: szabad szándék.

17-én, szombaton: a hét folyamán elhunytakért.

18-án, évközi 20. vasárnap, a Telepen 7 órakor: a népért, a plébániatemplomban 8.30 órakor: hálából.

19-én, hétfőn 8 órakor: †Varga Somogyi István, Elek Franciska, elhunyt családtagokért.

20-án, kedden Szent István király ünnepe,

10 órakor: Szent István tiszteletére ajánlják fel az összes rózsafüzér-társulat tagjai.

21-én, szerdán 8-kor: szabad szándék.

22-én, csütörtökön 19 órakor: †Lepár Margit, Zelenka István, Lepár János és Nagy Mária.

Egyházközségi hírek

Közös rózsafüzér-imádság a Telepen a szabadtéri Lourdes-i barlangnál szombaton, augusztus 17-én 18 órakor, az érdeklődők figyelmébe ajánljuk.

SPORTOLÓK KÖZÖTT

LABDARÚGÁS

A TSK labdarúgói a hétvégén lejátszzák első tétmérkőzésüket a 2019/2020-as idényben, az Újvidéki kupa első fordulójában ugyanis a Hajdukkal mérkőznek meg Csúrogon. A jövő hétvégén, azaz augusztus 25-én már bajnoki találkozóra kerül sor, az Újvidéki liga első fordulójában az újonc Veternik érkezik Temerinbe, amely az előző idényben a második helyen végzett az utolsó rangfokozatnak számító Újvidéki városi ligában.

A TSK-ra a következő 17 mérkőzés vár az őszi szezonban: TSK–Veternik, Tatra–TSK, TSK–Bačka (Begecs), Bačka (Đurđevo)–TSK, TSK–Sirig, Index–TSK, TSK–Petrovaradin, Jedinstvo–TSK,

TSK–Omladinac, TSK–Futog, Fruškogorac–TSK, TSK–Novi Sad, Hajduk–TSK, TSK–Slavija, Šajkaš–TSK, TSK–Fruškogorski partizan, ŽSK–TSK.

A Vajdasági liga déli csoportjában, amelynek tagja a temerini Sloga és a járeki Mladost is, már ezen a hétvégén lejátszzák az első fordulót. A Sloga Erdővégen mérkőzik szombaton névkonával, míg a Mladost is egy névkonon csapatot, az újvidéki Mladostot fogadja szombaton, amely az előző idényben megnyerte az Újvidéki ligát.

T. N. T.

IJÁSZAT

Vasárnap, augusztus 18-án a temerini vásártéren szövetségi íjászerseny lesz a temerini Castle Archery szervezésében. Dél előtt 10 órakor kezdődik az idei itthoni pályafász forduló.

Elnézést a kimondott igazságért

Valóban, az előző tudósításból, a cikkíró hibájából nem történt említés arról, hogy a testvérvárosi Mórahalom és Győrasszonyfa öregfiú mellett a „TSK öregfiú” feje fölé is került sátor. Hálás köszönet ezért a támogatásért az I. Helyi Közösségnek.

Ádám István további megállapításain, hogy a TSK öregfiú hány alkalommal és milyen alkalmakkor „verbuválódnak” össze, nem kívánok az újság hasábjain vitába bocsátkozni. Főleg nem egy olyan személlyel, aki a TSK labdarúgópályát belülről csak kivételes rendezvények alkalmából látogatja. Viszont, ha továbbra is érdekelné bármi is, ami a TSK öregfiú körében történik, szívesen állok rendelkezésére (bejegyeztetés stb.).

Ezzel az én részemről az újság hasábjain a témát lezártak tekintem.

U. Z.

A verseny fő védnöke a helyi önkormányzat és a napelemek és akkumulátorokat forgalmazó And-

rea Kft. Szeretettel várjuk az érdeklődőket. A belépés díjtalan.

VARGA Béla

9 HÓNAPIG 990 din/hó

ÚJ ST CABLE DUO ÉS TRIO CSOMAGOK

ST CABLE

www.stcable.tv

TEMERINI ÚJSÁG

Helyi független tájékoztató hetilap. Cím: 21235 Temerin, Petőfi Sándor u. 70., tel.: 843-750. A lapban megjelent cikkek nem fejezik ki szerkesztésükön a kiadó véleményét. Kéziratokat, fényképeket, elektronikus adathordozókat stb. nem őrzünk meg és nem küldünk vissza. Főszerkesztő: Dujmovics György. Tördelőszerkesztő: Borda Ákos. Terjeszti: Koroknai Károly, Temerin, Pašić u. 26., tel.: 842-709. Az apróhirdetések és reklámok leadhatók személyesen vagy telefonon a szerkesztőségben és a lap terjesztőjénél. A Temerini Újság 1995. március 16-tól jelenik meg önfenntartó magánlapként. Regisztrációs szám: NV000530. CIP – Katalógizáció u publikáció Biblioteka Matice srpske, N. Sad. 659.3(497.113 Temerin) COBISS.SR-ID 103792391. Kiadó/izdavač: Internet Štamparija, matični broj 64287109 • Temerinske novine, nezavisni lokalno-informativni nedeljnik na mađarskom jeziku • Készült a Temerini Újság nyomdájában

ISSN 1451-9216

9 771 451 921 008 >